

Raadsvoorstel

Agendapunt	Vertrouwelijkheid	Datum vastgesteld	Registratienummer
6.2	Openbaar	29 oktober 2025	3563313

Onderwerp

Initiatiefvoorstel – Vervolg participatie in Meppel

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het college bij de uitwerking van de participatieverordening het VNG-model en/of de Groningse participatieverordening 2025 als basis te laten gebruiken en het uitdaagrecht op te nemen;
2. Het college eveneens de leidraad 'Meedoen in Meppel' te laten actualiseren;
3. Uit te spreken dat de raad, als geheel of gedeeltelijk, een actieve rol zal oppakken in participatietrajecten, passend bij het onderwerp en schaal daarvan;
4. Om de raad haar kaderstellende en controlerende rol effectief te vervullen, afspraken te maken met het college over het tijdig en volledig informeren van de raad over de inzet van de gemeente in participatietrajecten;
5. Het college de participatieverordening uiterlijk medio 2026 voor besluitvorming voor te laten leggen aan de raad.

Inleiding en context

Tijdens de studieochtend van de raad in maart 2024 nam Ferenc van Damme de gemeenteraad mee in het thema participatie met de centrale vraag: "Hoe dan?" Deze sessie leidde in juli 2024 tot de unaniem aangenomen [Motie – Pilot participatie 'hoe dan?'](#), waarin de raad besloot een pilot uit te voeren om ervaring op te doen met participatie in de praktijk. Als casus werd gekozen voor het lokale initiatief om een multifunctioneel centrum (MFC) in Nijeveen te realiseren.

De pilot bood de raad de mogelijkheid om verschillende vormen van participatie te ervaren, te reflecteren op de rol van de raad in dergelijke trajecten en te verkennen welke mate van betrokkenheid past bij verschillende onderwerpen. Tegelijkertijd werd gewerkt aan het vergroten van de toegankelijkheid, bereikbaarheid en zichtbaarheid van de gemeenteraad voor inwoners.

In oktober 2024 is de raads werkgroep participatie begonnen, bestaande uit de raadsleden E. Knorren, H. van Scheijen, A. Postma en R. van Leeuwen (vervanger van E. Annen), met ondersteuning van raadsadviseur T. Oldenhuis. De werkgroep trad in contact met de initiatiefgroep MFC Nijeveen en nam een lerende, observerende houding aan.

Tijdens een inloopavond in februari 2025 in de Schalle te Nijeveen werd een brede groep bewoners geïnformeerd en geconsulteerd. De avond werd als positief en waardevol ervaren. De resultaten hiervan zijn in maart 2025 besproken en gedeeld.

In juni 2025 werd de raad tijdens de Ronde bijgepraat over de opgedane ervaringen en vervolgstappen richting een nieuwe participatieverordening, waarin het *uitdaagrecht* een belangrijke pijler vormt.

Met het uitdaagrecht kunnen inwoners de gemeente uitdagen (verzoeken) om de uitvoering van een taak over te nemen, al dan niet met bijbehorend budget, omdat zij denken deze taak beter, anders en/of goedkoper kunnen uitvoeren. Denk hierbij aan het beheer of onderhoud van een park of een buurthuis. Bij gebruik van het uitdaagrecht wordt de betrokkenheid van inwoners en maatschappelijke partijen bij hun directe leefomgeving vergroot. Het biedt daarnaast kansen om de kwaliteit van de uitvoering te verbeteren en kan leiden tot nieuwe vormen van samenwerking en sociale verbinding. Beter' en 'anders' kunnen van alles inhouden: met meer maatschappelijke meerwaarde, duurzamer, efficiënter, met meer betrokkenheid etc.

De raads werkgroep constateerde dat de bestaande *leidraad Meedoen in Meppel* een goed vertrekpunt vormt, maar dat actualisatie wenselijk is om inwoners en ondernemers helderheid te bieden over wanneer, hoe en op welke niveaus participatie plaatsvindt.

Parallel aan dit raadsinitiatief heeft de ambtelijke organisatie een eigen werkgroep participatie ingesteld onder leiding van concernadvies. De griffie neemt hieraan deel als adviseur, met oog voor de positie van de raad. De werkgroep heeft gevraagd of de raads werkgroep als klankbordgroep wil functioneren om tot een gedragen participatie verordening te komen. De raads werkgroep geeft aan niet als formele klankbordgroep te willen functioneren, maar is bereid de opgedane kennis en informatie te delen.

Argumenten

1.1 Participatieverordening verplicht per 1 januari 2027

De gemeente Meppel is verplicht om uiterlijk 1 januari 2027 te beschikken over een participatieverordening waarin het uitdaagrecht is opgenomen. De participatieverordening is de vervanging van de huidige en verouderde inspraakverordening.

1.2 Maak gebruik van bestaande voorbeelden

Het benutten van bestaande voorbeelden, zoals de VNG-modelverordening en de Groningse participatieverordening 2025, zorgt voor een efficiënte en kwalitatieve basis. Hiermee hoeft het wiel niet opnieuw uitgevonden te worden en kan sneller gekeken worden naar maatwerk voor de gemeente Meppel.

2. Leidraad 'Meedoen in Meppel' actualiseren

Een geactualiseerde leidraad biedt inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties duidelijkheid over hun mogelijkheden om invloed uit te oefenen op beleid en uitvoering.

3. *Passende betrokkenheid van de raad*

De raad wil een proactieve en zichtbare rol innemen in participatietrajecten, passend bij de maatschappelijke opgaven in Meppel. Dit betekent niet dat de raad bij alles in volledigheid betrokken is, maar dat waar nodig maatwerk toegepast wordt. Naar aanleiding van de opdracht vanuit de motie 'Hoe dan?' heeft de werkgroep met deze aanbevelingen haar taak volbracht en zal de huidige raads werkgroep participatie ophouden te bestaan.

4. *Effectieve betrokkenheid vraagt om afspraken met het college*

In navolging op de uitspraak om betrokken te zijn als raad is het nuttig om met het college afspraken te maken over het informeren van de raad wanneer participatie van toepassing is. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de raad tijdig wordt aangehaakt zodat een goede afweging gemaakt kan worden in hoeverre de raad een actieve rol wil innemen.

5. *Tijdige besluitvorming*

Om ervoor te zorgen dat besluitvorming over een belangrijke verordening niet tot het laatste moment blijft liggen wordt voorgesteld de participatieverordening uiterlijk medio 2026 voor te leggen aan de raad.

Beoogd (maatschappelijk) effect

Met dit voorstel wordt beoogd:

- De inspraak en betrokkenheid van inwoners te versterken door een actueel en helder participatiekader te bieden.
- De rol van de gemeenteraad in participatieprocessen te verduidelijken en te versterken, waardoor democratische legitimiteit en draagvlak toenemen.
- Een cultuur van samen leren en ontwikkelen binnen gemeente Meppel te bevorderen, waarin participatie als vanzelfsprekend onderdeel van beleidsvorming wordt gezien.
- De basis te leggen voor een goed onderbouwde participatieverordening met uitdaagrecht, in overeenstemming met de landelijke verplichting per 1 januari 2027.

Kanttekeningen

- Het opstellen van de nieuwe verordening vraagt afstemming tussen raad, college en organisatie om rollen, verwachtingen en verantwoordelijkheden helder te houden.
- De implementatie van de verordening en actualisatie van de leidraad vergen capaciteit binnen de organisatie.
- Er is geen volledige garantie dat participatie in elk traject leidt tot consensus of draagvlak; participatie blijft maatwerk en vraagt realistische verwachtingen bij alle betrokkenen.
- De raad zal moeten bepalen hoe structureel zij in de toekomst betrokken wil zijn bij participatieprojecten (bijv. via vertegenwoordiging of thematische

wergroepen). Daarbij beveelt de werkgroep aan om in de toekomst per project te bekijken welke vorm van participatie passend is en welke rol de raad daarin moet hebben: op woordvoerdersniveau, altijd met een actieve insteek (→ als raad vertegenwoordigd zijn bij participatie avonden (laagdrempelig). Dit zal afhankelijk zijn van de omvang en looptijd van een traject, maar ook van de gevoeligheid in de omgeving.

- De raads werkgroep heeft haar bevindingen van dit traject vastgelegd in verslagen. Hiervan kan kennisgenomen worden bij verdere uitwerking van het participatiebeleid.

Financiën

Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen. Eventuele kosten voor de actualisatie van de leidraad of communicatie kunnen worden opgevangen binnen de bestaande begroting.

Communicatie

- De griffie communiceert dit raadsbesluit intern aan het college en de ambtelijke werkgroep participatie.
- Na vaststelling van de participatieverordening en actualisatie van de leidraad zal de gemeente via de website, sociale media en persberichten inwoners informeren over de vernieuwde mogelijkheden tot participatie.
- De raad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van de nieuwe verordening.

Bijlagen

[Motie - Pilot participatie 'hoe dan?'](#)

[Notitie participatie Meppel 2023](#)

[Leidraad meedoen in Meppel 2023](#)

[VNG model participatieverordening](#)

Namens de initiërende fracties van CDA, SteM, VVD en D66,

E. Knorren R. van Leeuwen H. van Scheijen A. Postma

